

Neolit

Neolithic

Brno (k. ú. Bosonohy, okr. Brno-město)

Ul. Přímá, č. p. 157/5, parc. č. 349/2.

Neolit. Sídliště. Vertikální řez. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1776719N, 16.5269683E

Koncem října 2020 byl při návštěvě staveniště rodinného domu v ulici Přímá na parc. č. 349/2 zaznamenán zahloubený objekt pravěkého stáří. Objekt byl zjištěn na dně výkopu pro základový pas, přičemž překryt byl cca 1 m mocnými vrstvami patrně svahovin. Samotný objekt dosahoval hloubky cca 40 cm, jeho délka přesahovala 3 m. Ve výplni objektu se nacházely drobné keramické zlomky a úštěpy štípané industrie. Na základě získaného materiálu je možno tento objekt datovat do neolitického období, snad lengyelské kultury. S tímto osídlením může souviset i objekt už dříve zdokumentovaný v blízkosti zájmové parcely během akce „Brno MČ, Bosonohy – III. a IV. etapa, Dostavba oddílného kanalizačního systému“.

Literatura

AMČR: Záznám M-202004546 [cit. 2021-03-22]. Archeologická mapa České republiky.

Summary

A settlement feature from agricultural prehistory, probably from the Lengyel culture period, was detected during a rescue excavation in the cadastral area of Bosonohy (Brno-City District) in 2020.

Jiří Zubalík

Brno (k. ú. Bosonohy, okr. Brno-město)

Ul. Přímá, ul. Mlaty, parc. č. 473/1, 3550/1.

Lengyelská kultura. Sídliště. Vertikální řez. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1775839N, 16.5274253E a linie mezi body 49.1746644N, 16.5333881E; 49.1761953N, 16.5315936E

V roce 2020 proběhla v městské části Brno-Bosonohy rekonstrukce kanalizační a vodovodní sítě, během které byly zaznamenány pozůstatky pravěkého osídlení. V ulici Přímá nedaleko Bosonožského náměstí byla ve výkopu přípojky zaregistrována menší zásobní jáma. Další sídlištní objekty byly identifikovány ve stěnách výkopu pro kanalizaci v ulici Mlaty u Střední školy stavebních řemesel, mj. hliníky nebo příkop typu Spitzgraben. Ze všech objektů byl vyzvednut materiál chronologicky zařaditelný do lengyelské kultury.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

During 2020, several features of Lengyel culture were documented in the cadastral area of Bosonohy (Brno-City District), in Přímá Street near Bosonožské Square and Mlaty Street near the Building Crafts Secondary School.

Jiří Zubalík, Michal Přichystal

Brno (k. ú. Dvorská, okr. Brno-město)

Ul. Vlčková, parc. č. 183/3.

Zemědělský pravěk. Sídliště. Vertikální řez. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1397072N, 16.7000764E

V průběhu roku 2020 byly během rekonstrukce kanalizace a vodovodu v městské čtvrti Brno-Dvorská zjištěny zahloubené sídlištní objekty včetně několika kúlových jam a příkopovitých útvarů, které lze na základě nepočetného keramického materiálu a zlomku broušené industrie předběžně zařadit do zemědělského pravěku, snad do neolitu.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

A rescue excavation carried out in Vlčková Street in the cadastral area of Dvorská (Brno-City District) in 2020 detected a part of a prehistoric settlement, possibly from the Neolithic age.

Jiří Zubalík

Brno (k. ú. Komín, okr. Brno-město)

Ul. Turistická, č. p. 1321/88, parc. č. 5134, 5135.

Kultura lineární keramiky, lengyelská kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.2473167N, 16.5468928E

V březnu 2020 došlo při výstavbě jízdního v areálu Oddělení služební hipologie Policie České republiky nacházejícího se pod Přírodním parkem Baba v blízkosti letiště Medláňky k odkryvu tří zahloubených objektů pravěkého stáří. V terénním zářezu byla zdokumentována malá sídlištní, snad zásobní, jáma. Z její výplně se kromě části nádobky kultury s lineární keramikou podařilo vyzvednout také několik keramických fragmentů lengyelské kultury. V ploše staveniště byl po skrytce nadloží exkavován

ještě hliník lengyelské kultury, z jehož výplně byla kromě relativně početného souboru keramických zlomků získána i kolekce štípané a broušené kamenné industrie (ústěpy, čepele, kusy suroviny a sekerka). Poslední objekt byl zjištěn ve stěně výkopu pro jednu z patek nosné konstrukce střechy. V jeho výplni se kromě zlomků keramických nádob lengyelské kultury našel vývrtek vzniklý při výrobě broušené industrie.

Literatura

Zubalík, J. 2021: *Brno-Komín 2020, ul. Turistická. Novostavba zařízení pro výcvik a vzdělávání OSH ČR Brno-Medlánky, Turistická 1321/88, č. akce 210/20. Rkp. nálezové zprávy č. j. 51/21. Uloženo: archiv Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i.*

Summary

A rescue excavation carried out in 2020 on the premises of the Service Hippology Department of the Police of the Czech Republic in the cadastral area of Komín (Brno-City District) detected 3 Lengyel culture settlement features with pottery and stone artefact finds.

Jiří Zubalík

Brno (k. ú. Staré Brno, okr. Brno-město)

Ul. Nové Sady, č. p. 27–31, parc. č. 1347, 1348, 1350.

Kultura lineární keramiky, lengyelská kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezů: dočasně Archaia Brno z. ú.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1872478N, 16.6060567E

Od jara do podzimu 2020 probíhaly na parc. č. 1347, 1348 a 1350 dva investorsky na sobě nezávislé archeologické výzkumy (Příbylová 2020a; 2020b), které na sebe však těsně navazovaly (obr. 1) a bylo by tedy nadbytečné o nich v takto stručném přehledu referovat zvlášť. Oba jsou teprve v rané fázi zpracování a podrobnější výsledky budou publikovány v příštím čísle Přehledu výzkumů. Na polykulturní lokalitě bylo mimo jiné lidské aktivity doloženo osídlení lidem kultury s lineární keramikou. Z pohledu typologie objektů se jedná především o rozsáhlé jámy nepravidelného tvaru, pravděpodobně tedy exploatační jámy. Pouze jeden z objektů mohl být klasifikován jako zásobní jáma. Z její výplně byla získána menší kolekce kamenné industrie a zlomky keramických nádob s charakteristickou výzdobou (obr. 2). Sporadicky se na lokalitě objevují i doklady osídlení z období lengyelské kultury.

Obr. 1. Brno, Nové sady. Lokalizace zkoumaných ploch. Archaia Brno z. ú.

Fig. 1. Brno, Nové sady Street. Location of excavated areas. Archaia Brno z. ú.

Obr. 2. Brno, Nové sady. Výběr nálezů ze zásobní jámy kultury s lineární keramikou. Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 2. Brno, Nové sady Street. Selection of finds from the Linear Pottery culture storage pit. Photo by Archaia Brno z. ú.

Literatura

Příbylová, M. 2020a: *Terénní dokumentace výzkumu A008/2020 Brno, Nové Sady 27 – Titanium. Rkp. dokumentace. Uloženo: archiv Archaia Brno z. ú.*

Příbylová, M. 2020b: *Terénní dokumentace výzkumu A020/2020 Brno, Nové Sady 31 – INSADY. Rkp. dokumentace. Uloženo: archiv Archaia Brno z. ú.*

Summary

Two rescue excavations of adjacent areas (Fig. 1) took place in 2020 in the cadastral area of Staré Brno (Brno-City District), on plots No. 1347, 1348 and 1350. Several features of the Linear Pottery culture with characteristic material (Fig. 2) were documented during the survey; Moravian Painted Ware culture occupation was also sporadically proven.

Michala Příbylová

Brno (k. ú. Starý Lískovec, okr. Brno-město)

Ul. Jihlavská, ul. U Penzionu, parc. č. 1684/21.

Kultura lineární keramiky. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezů: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1729344N, 16.5667358E

Během výstavby tramvajové trati do kampusu mezi ulicemi Jihlavská a U Penzionu došlo v dubnu 2020 k výzkumu dvou středně velkých sídlištních objektů kultury s lineární keramikou blíže neinterpretovatelné funkce. Zjištěné objekty představují nejnižší okraj známého neolitického osídlení (naposledy Přichystal 2018).

Literatura

Přichystal, M. 2018: Brno (k. ú. Starý Lískovec, okr. Brno-město). *Přehled výzkumů* 59(1), 124.

Summary

A rescue excavation carried out between the Jihlavská and U Penzionu streets in the cadastral area of Starý Lískovec (Brno-City District) in 2020 detected a peripheral part of a known site of the Linear Pottery culture.

Jiří Zubalík